

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

“ _____ ” _____ 20__ р.

Програма навчальної дисципліни

Рекреаційне природокористування

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність (напрямок): **103 Науки про Землю**

спеціалізація: **Географія рекреації і туризму**

факультет геології, географії, рекреації і туризму

2016 / 2017 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Факультету геології, географії, рекреації і туризму

“ _____ ” _____ 20__ року, протокол №__

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)
доц., к.г.н. Бодня О.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

_____ проф. Черваньов І.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією

Факультету геології, географії, рекреації і туризму
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № ____

Голова методичної комісії _____

_____ проф. Жемеров О.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Рекреаційне природокористування” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня магістр спеціальності (напряму): Науки про Землю спеціалізації: Географія рекреації і туризму

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: первинне опанування студентами оцінки можливостей використання природних ресурсів для потреб рекреаційної та туристичної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- дати уявлення про природокористування, раціональне природокористування;
- сформулювати систему уявлень щодо можливостей використання природних ресурсів і умов в рекреаційній діяльності;
- опанувати методи оцінки природних ресурсів.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
1-й	
Лекції	
22 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
22 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
76 год.	год.
Індивідуальні завдання	
	год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати: поняття природних ресурсів, рекреаційних ресурсів, види природокористування, методи оцінок природних рекреаційних ресурсів;

вміти: давати оцінку природним рекреаційним ресурсам для різних видів рекреаційної діяльності, оцінювати ризики та наслідки здійснення рекреаційної діяльності, можливості використання природних ресурсів для потреб рекреаційної та туристичної діяльності;

отримати професійні навички оцінки природних ресурсів

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Природні рекреаційні ресурси

Тема 1. Поняття природокористування. Типи природокористування. Оцінка природних ресурсів і умов.

Тема 2. Рекреаційне і туристичне природокористування. Функціональна модель і основні типи туристичного природокористування. Рекреаційне середовище, як форма функції відпочинку населення.

Тема 3. Природні рекреаційні ресурси та методи їх оцінки. Туристично-рекреаційна оцінка рельєфу, кліматичних умов, гідрографічних об'єктів. Рекреаційне лісокористування. Туристично-рекреаційна оцінка гідрогеологічних об'єктів, рослинних угруповань та об'єктів природно-заповідного фонду.

Тема 4. Рекреаційне природокористування та охорона природи. Взаємодія туризму та навколишнього середовища. Рекреаційні навантаження на природні комплекси та методика їх визначення.

Розділ 2. Об'єкти природно-заповідного фонду як об'єкти рекреації

Тема 5. Об'єкти ПЗФ: класифікація та рекреаційне використання. Об'єкти ПЗФ як найважливіша складова природних рекреаційних ресурсів. Екологічний туризм.

Проблеми рекреаційного використання території природоохоронних об'єктів

Тема 6. Туристичні діяльність на території об'єктів ПЗФ. Організація рекреаційної діяльності на територіях національних природних парків, регіональних ландшафтних парків та біосферних заповідників.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5		7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Природні рекреаційні ресурси												
Тема 1. Поняття природокористування	4	2	-			2						
Тема 2. Рекреаційне і туристичне природокористування	20	2	2			16						
Тема 3. Рекреаційні ресурси та методи їх оцінки	54	8	8			38						
Тема 4. РП та охорона природи	14	2	4			8						
Разом за розділом 1	92	14	14			64						
Розділ 2. Об'єкти природно-заповідного фонду як об'єкти рекреації												
Тема 5. Об'єкти ПЗФ: класифікація та рекреаційне використання	14	4	4			6						
Тема 6. Туристичні діяльність на території об'єктів ПЗФ	14	4	4			6						
Разом за розділом 2	28	8	8	2		12						
<i>Усього годин</i>	120	22	22			76						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фізико-географічна характеристика району дослідження	2
2	Туристично-рекреаційна оцінка рельєфу адміністративного району	2
3	Туристично-рекреаційна оцінка клімату адміністративного району	2
4	Туристично-рекреаційна оцінка гідрографічних об'єктів адміністративного району	2

5	Туристично-рекреаційна оцінка бальнеологічних ресурсів адміністративного району	2
6	Туристично-рекреаційна оцінка лісових ресурсів адміністративного району	2
7	Туристично-рекреаційна оцінка природоохоронних об'єктів адміністративного району	2
8	Туристично-рекреаційна оцінка природних ресурсів і умов адміністративного району для потреб різних видів рекреаційної діяльності	4
9	Рекреаційна діяльність об'єктів природно-заповідного фонду (на прикладі одного з національних парків України)	4

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття природокористування	2
2	Рекреаційне і туристичне природокористування	16
3	Рекреаційні ресурси та методи їх оцінки	38
4	РП та охорона природи	8
5	Об'єкти ПЗФ	6
6	Туристичні діяльність на території об'єктів ПЗФ	6

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи контролю

Поточний контроль – за письмовими тестами.

Підсумковий контроль – письмовий тест

8. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі заліку без виконання залікової роботи

Поточний контроль та самостійна робота							Сума
Розділ 1				Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	
T1	T2	T3	T4	T5	T6		КР 1
5	15	10	5	10	15	40	

T1, T2 ... T9 – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Базова література

1. Явкін В.Г. Проблеми географії та менеджменту туризму. Явкін В.Г., Руденко В.П., Король О.Д. та ін. – Чернівці: Рута, 2006. – 260с.
2. Боголюбова С. А. Эколого-экономическая оценка рекреационных ресурсов : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С. А. Боголюбова. — М. : Издательский центр "Академия", 2009. — 256 с.
3. Затиная Н.С. Экономическая оценка природных ресурсов (методологические подходы и концепции) // Вавиловские чтения 2006. -Саратов; Саратовский аграрный университет им. Н.И. Вавилова, 2006. – С. 128 – 133.
4. Исмаев Д.К. Основная деятельность туристской турфирмы (на примере российского турбизнеса). М.: ООО "Книгодел": МАТГР, 2005. 158 с.
5. Кусков А.С., Одинцова Т.Н., Голубева В.Л. Рекреационная география. М: Изд-во "Флинта" , 2005. – 493 с.
6. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т. Рекреационная география. – М.: МГУ, 1981. - 208
7. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания. – Минск: Издательство "Университетское", 1985.

Допоміжна література

8. Рекреационные ресурсы [Электронный ресурс]: Рекреационные ресурсы. Режим доступа: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/676763>. Загл. с экрана.
9. Технологическая оценка [Электронный ресурс]: оценка культурно-исторических рекреационных ресурсов. Режим доступа: <http://worldwidetour.ru>. Загл. с экрана.
10. Курорты и рекреационные ресурсы [Электронный ресурс]: Оценка природно-ресурсной базы рекреации. Режим доступа: [http:// 4tyr.com](http://4tyr.com). Загл. с экрана.
11. Харламова, Н.Ф Рекреационная география: учебное пособие / Н.Ф. Харламова. – Барнаул: изд-во Алт. Ун-та, 2010. – Ч. I. – 116 с.